

Electro Radio Mercuur

Technisch commercieel vakblad

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

- Electrotechnische Installateurs
- Handelaren in Electriche verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

23 FEBRUARI 1952 **165**
7e JAARGANG Nr.

DE INSTALLATEUR ALS Verlichtingsdeskundige

Goede verlichtingsprojecten kunnen slechts ontstaan als de installateur zich in gedachten of in werkelijkheid zet voor de taak en op de plaats van de gebruiker. De moderne verlichtingstechniek met de fluorescentie-lichtbron schept voor de ontwerper van verlichtings-installaties geheel nieuwe en veel uitgebreider problemen dan vroeger. Voor vele gevallen die prototypen zullen moeten zijn voor verdere toepassingen, en in bijna alle gevallen waarin bijzonder veel waarde wordt gehecht aan een aangenaam verblijf, zal men zelfs intense samenwerking moeten zoeken tussen electro-installateur en binnenhuis-architect.

Onder de titel „Toepassing van fluorescentie-buislampen” vindt u op pagina 65 van deze aflevering een artikel over de taak van de installateur als verlichtingsdeskundige.

Vervolgens wordt in dit nummer

op blz. 67 gesproken over gevaarlijke werktuigen voor reparaties door Ir. A. D. Mesritz. ● Van een oplossing voor het liquiditeitsprobleem door bijzondere credieten zullen veel Middenstanders met interesse kennis nemen. J. L. van Hedel maakt u wegwijs op blz. 69. ● De hartpagina's zijn ditmaal een verrassing: een even elegante als „progressieve” humor. ● De heer Zwartespeld is eens wat verder de winkel ingekropen, zie blz. 73. ● Snoer tussen de deur; wat voor perikelen dat veroorzaken kan, leert u op blz. 75 onder Practische Praatjes. ● De twee laatste redactiepagina's reserveerden wij o.m. voor het organisatie-nieuws. Wij verwijzen daarbij op blz. 77 naar het bericht over de V.E.V.-examens.

Voorbeeld van vruchtbare samenwerking tussen architect en installateur: een vergaderzaaltje met „TL” S-installatie, waarbij de buislampen en de „Stabilux”-lampen afzonderlijk in het plafond werden opgenomen.

Nieuwe verbeterde zuigmond...

en nog veel meer... de RUTON 10 steeds beter!

Niet alleen voortreffelijke kwaliteit, - solide uitvoering en lage prijs, maar bovendien nieuwe hulpstukken met de volgende kenmerken:

Mechanisch verzekerde passing van de zuigbuizen en hulpstukken;

Alle hulpstukken uitgevoerd volgens modernste opvattingen. Fraaie vormgeving.

Daardoor is de RUTON 10 niet alleen een pracht-machine geworden, maar voor de laag gestelde prijs ook uitermate luxueus uitgevoerd.

Ondanks al deze verbeteringen nog steeds...

f. 135,-
 compleet met
 8 hulpstukken

Rudolf Blick

ELECTRISCHE APPARATEN- en METAALWARENFABRIEK N.V.

Waldorpstraat 38-44 - Den Haag - TEL. 182220

MOTORSCHAKELAARS

met en zonder thermisch relais,
voor opbouw en inbouw

RELAIS

voor wissel- en gelijkstroom

GRENDCONTACTEN

HEFMAGNETEN

VLOTTERSCHAKELAARS

TIJDRELAIS

WEIDEAFRATERINGSAPPARATEN

SYNCHROON-INBOUWUURWERKEN

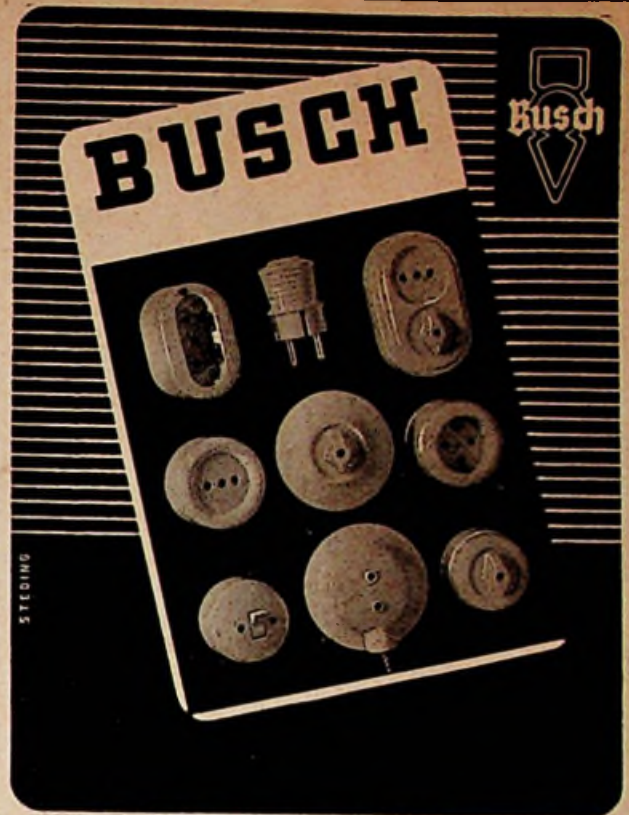
WANDKLOKKEN

Vraagt onze catalogus

„AFO”

Apparatenfabriek „Overijssel” N.V.,

Hattem (Gld.) Telefoon 941 (4 lijnen)

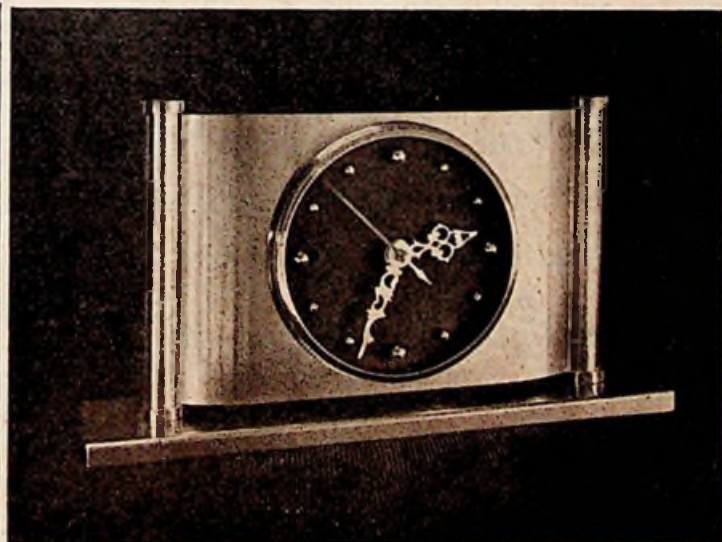

Dit van ouds bekende materiaal wordt geleverd door:

J. K. Busbroek
N.V. Ingenieursbureau Doorman
N.V. Electro-Otra
N.V. „Gema”
W. Haas
W. Helms
Ant. Kasdorp
H. C. J. Vredenburg
Rood & Kahle
N.V. Scholten's Handelmij.
Gebr. v. d. Veen

Kamperstraat 9
Mauritsweg 59
Straalscheweg 37-39
Oude Boteringestraat 57
Kempkesweg 3
Nieuwstraat 17
Vanloseweg 4
Willemsplein 63
Potterstraat 40
Nieuwstraat 15
Grote Kerkstraat 71

Zwolle
Rotterdam
Venlo
Groningen
Heerlen
Amersfoort
Roermond
Hengelo (Ov.)
Bergen op Zoom
Hoorn
Laeuwarden.

Electrische klokken

Fabrikant
van deze klokken

• met universeel
• uurwerk

• 220 - 110 VOLT

GELIJKSTROOMDYNAMO'S

voor scheeps- en stationnaire doeleinden
in geventileerd gesloten druiwaterdichte uitvoering.

Shunt-dynamo's voor batterijlading
Compound-dynamo's voor directe stroomlevering

Alle soorten relais, terugstroomautomaten, spanningsregelaars
en indirect gestuurde terugstroomautomaten

DYNAF N.V. Dynamo- en Apparatenfabriek
Oosterengweg 32-36 - HILVERSUM - Telefoon 9438 (K 2950)

SanaSun

KUNSTMATIGE HOOGTEZON

met

Ultraviolet én Infrarood

De **SanaSun** is een Hoogtezon voor het gezin en heeft door de lage prijs van f 145.- een zeer groot afzetgebied.

De **SanaSun** brengt Gezuiverd Zonlicht in de Huiskamer en vult het tekort aan natuurlijk Zonlicht volledig aan.

De **SanaSun** is een geheel Nederlands Product, volkomen Bedrijfszeker met een garantie van 3 jaar.

De **SanaSun** hoort ook in **UW** zaak thuis.

Aantrekkelijke kortingsregeling voor de handel.

Reclame ondersteunt Uw verkoop.

VRAAGT INLICHTINGEN EN DEMONSTRATIE
BIJ DE FABRIKANTEN:

OOSTWOUD-FABRIEKEN

AFD. SANA SUN

MALIESINGEL 20

UTRECHT

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 6,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 4,— per jaar. Losse nummers f 0,25.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

Toepassing van Fluorescentie - Buislampen

ALGEMENE REGEL NIET TE STELLEN

Sommige lezers hebben ons, o.m. naar aanleiding van het artikel over fluorescentie verlichting in een onzer vorige nummers, vragen gesteld over de toepassing van deze buizen. Is daarop een aldoend antwoord wel mogelijk? Wij menen van niet.

Het is nu eenmaal met de verlichtingstechniek zo gesteld: er valt met de beste bedoelingen geen vuistregel te geven die in alle gevallen de oplossing aan de hand doet.

Feitelijk zou men het tegenovergestelde moeten vaststellen: elk verlichtingsproject dient op zichzelf door deskundigen bekeken te worden. De grotere fabrieken van verlichtingsartikelen hebben dan ook reeds geruime tijd lichttechnische adviseurs ter beschikking, terwijl er daarnaast adviesbureaux zijn, die zich ook met deze problemen bezighouden. En het aantal boeken over verlichtingstechniek groeit geregeld...

Vanzelfsprekend is het veel gevraagd, als wij van iedere installateur zouden eisen, de gehele desbetreffende literatuur bij te houden; hij zou zich dan tot lichttechnisch adviseur moeten opwerken.

Enig inzicht echter van de grondprincipes lijkt ons echter in deze tijd noodzakelijk en gewenst.

Grondslagen goede verlichting

Want al is er geen vuistregel te geven die alle denkbare installatie-problemen oplost — enkele grondeisen van een goede verlichting zijn wel vast te stellen. Hoewel ook dit weer niet eenvoudig is; het komt er immers in de eerste plaats op aan, waartoe de verlichting dient. Verschillende doeleinden vragen ook verschillende verlichtingen, vaak zelfs wat

lichtsterkte en intensiteit betreft; wat richting van de lichtval betreft (schaduw-veroorzaking) en zo meer. Algemeen bekend is, dat de arbeidsprestatie (waarover tegenwoordig zoveel gesproken wordt) correspondeert met het niveau van de verlichtingssterkte; te weinig licht kan de arbeidsprestatie ongunstig beïnvloeden, terwijl een te eng begrenst lichtvlak temidden van een donkerder ruimte, op het oog weer een ongunstige invloed heeft. Wie hoofdzakelijk zijn werk heeft met het schrijven op of lezen van wit papier zal andere verlichtingseisen stellen dan de textielwinkelier, de bankwerker of de chirurg, om maar iets te noemen.

Zo ziet men reeds: alle licht is nog niet direct geschikt en goed licht. Algemene eisen zijn vrij eenvoudig te stellen, omdat er vrij weinig zijn: a) het licht moet voldoende zijn voor het erbij te verrichten werk; b) de opstelling der lichtbronnen moet zodanig zijn, dat de werker geen schaduwen op zijn werk krijgt; c) ook moet nodeloze „glinstering” voorkomen worden (glanzend papier, toetsen schrijfmachine, metalen werkmateriaal, enz.); d) de lichtbron zelf mag niet storen, noch tijdens het werk noch bij het opkijken.

Verschillende verlichtingsnormen

Deze grondregels dienen bij elke verlichtingsinstallatie per geval afzonderlijk gezien te worden. Het spreekt bij even nadenken wel vanzelf, dat het niet mogelijk is als algemene regel bijv. te stellen: een fluorescentiebuislamp moet loodrecht op (of parallel aan) het raam bevestigd worden. In een kantoor zal dit voor een groot gedeelte afhangen van de plaatsing der bureau's; in een tekenkamer van de vraag hoe de tekenborden opgesteld zijn. Bij een winkel zal men zich dienen af te vragen hoe de inval

van het daglicht is niet alleen, maar tevens hoe de toonbanken staan, hoe de vakken en opstellingen staan, terwijl de vraag wat er verkocht wordt ook nog invloed heeft. In een operatiezaal van een ziekenhuis, in een fabriekshal of in een huiskamer, overal zullen de toepassingen van fluorescentiebuislampen heel anders moeten zijn om de boven gestelde grondslagen te bereiken.

Vaak ook zijn deze buizen alleen niet voldoende. Dan moet er menglicht toegepast worden, hetgeen door toepassing van bepaalde armaturen kan geschieden, danwel door normale armaturen voor beiderlei lampen.

In zeer veel gevallen zullen, behalve de zuiver lichttechnische eisen, ook nog eisen van schoonheid, gezelligheid of anderszins gesteld worden. Het opsommen van al deze moeilijkheden gebeurt waarlijk niet om onze vakmensen moedeloos te maken of een minderwaardigheidsgevoel bij te brengen, doch alleen om ons begin-gezegde te beklemtonen: er vallen geen vuistregels te geven voor installatie van fluorescentiebuisen. Geval na geval dient afzonderlijk bekeken te worden, terwijl het alle aanbeveling verdient, zoals gezegd, deskundig advies in te winnen van enig lichttechnisch adviseur alvorens aan de concrete uitvoering te beginnen.

Het is nu eenmaal met fluorescentiebuislampen zo als met meerdere moderne uitvindingen: juist en goed toegepast kunnen ze voortreffelijk zijn; bij onjuiste en niet voldoende doordachte toepassing zijn ze mogelijk minder verkiezelijk.

Verkrijgbaar:

Goed Calculeren

van Electriche Installaties

door JOH. G. SPRUYT.

2e druk Prijs f 1,50.

Bestellingen aan
de erkende boekhandel of

N.V. Uitgevers Mij Diligentia

Kalverstraat 35, Postgiro 136400,
AMSTERDAM C.

GARDY

UCCLE - CALEVOET - BRUSSEL

**Installatie-
schakelmateriaal**

Gegarandeerd

Aesthetisch

Robust

Degelijk

Yzersterk

Inlichtingen verstrekken gaarne:

Kamphuys & Oosterbaan N.V.

Amsterdam — Tel. 33975
N.Z. Voorburgwal 286

REFORM

ELECTRISCHE
APPARATEN

Strijkijzers

(huishoud- en textielmodel)

huishoudijzer f 12.90

J. LENSEN

Laan VAN HAAGVLIET 7

VOORBURG, TEL. 778663

BUSCH JAEGER.

IN ELKE NIEUWBOUW!

N.V. v.h. CLAESSEN & Co.

AMSTERDAM - SINGEL 162-164

ALMELO - APELDOORN - DOETINCHEM - GRONINGEN - ROTTERDAM - SITTARD

Isolerend 50 kV/mm — Corrosiebestendig
Grote mechanische sterkte — Onbrandbaar

Dit zijn enige eigenschappen van:

POLIVOLT

PLASTIC INSTALLATIEBUIS

In de handel in lengten van 4 meter in de maten
 $\frac{5}{8}$ " , $\frac{3}{4}$ " , 1" en hoger.

Voor WONINGBOUW, SCHEEPSBOUW, VOERTUIGEN, etc., etc.

Het Rapport der Centrale Arbeidsinspectie betreffende onze buizen zenden
wij op aanvraag gratis toe.

N.V. POLVA NEDERLAND

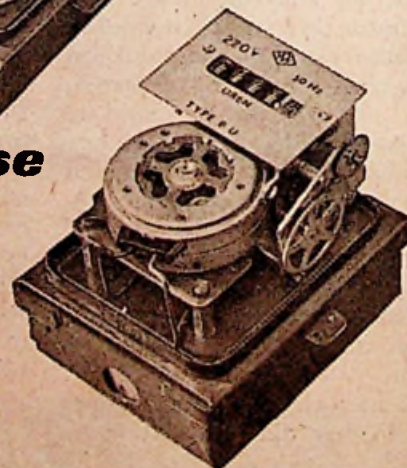
Oosterbeek
tel. 543

Uurtmeters en Impulstellers,
onmisbare apparaten voor efficiency experts.
Gemakkelijk verplaatsbaar en overal te monteren.

Voor bedrijfs- en arbeidsanalyse

Indien de beide meters samen worden gebruikt,
kunnen zij bij vele industriële processen
een volledig beeld van de gang van zaken geven.

Analyse van de arbeidsgang
bij werktuigmachines, enz. enz.

Bardun

VAN WIJK & VISSER

G E L D E R M A L S E N

Electriciteit en Veiligheid

GEVAARLIJKE WERKTUIGEN VOOR REPARATIES

door
Ir. A. D. MESRITZ

Het „aarden“ van metalen toestellen is een algemene veiligheidsmaatregel, die niet alleen in badkamers, enz. maar ook in zeer veel andere gevallen moet worden toegepast. Dit kan geschieden door het toestel via een koperdraad te verbinden met de waterleiding. Er is dan een goed contact met de aarde. Over de betekenis van die aardverbinding bestaan bij leken nogal eens misvattingen. De werkelijke bedoeling is deze, dat bij een defect in het toestel een zo sterke stroom naar de aarde zal lopen, dat daardoor de smeltveiligheid doorsmelt of de automatische schakelaar uitvalt. Het toestel is dan van het elektrische net afgeschakeld, waarmee alle gevaar vermeden is. Door een deskundige behoort bij 't uitvoeren van de aanleg te worden berekend, aan welke voorwaarden die aardverbinding moet voldoen, opdat ook gedurende de korte tijd, die verloopt tussen het optreden van het defect en het uitschakelen, de spanning op het toestel geen gevaarlijke grootte kan bereiken.

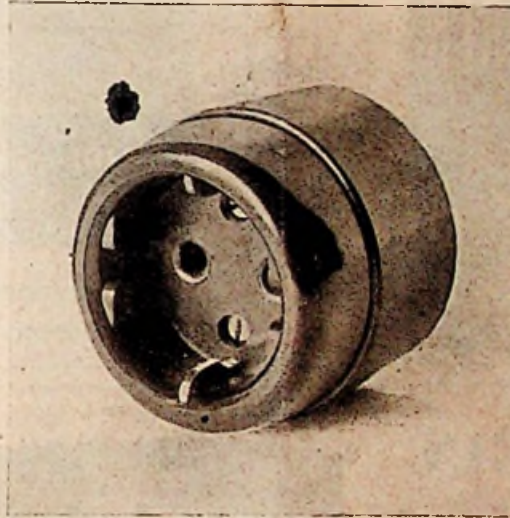
Ook de weerstand en dus de draaddikte van de aardverbindingsdraad heeft daarop invloed; deze draad mag niet te dun zijn.

Het ligt voor de hand, dat in alle gevallen, waarin van een goed contact van het lichaam met aarde sprake is, extra maatregelen genomen moeten worden, wanneer het niet mogelijk is de installatie op de hier bedoelde manieren uit te voeren. Dit is bijv. het geval, wanneer men moet werken in een te repareren stoomketel of condensor, aan de ketel voor centrale verwarming, of wanneer men werkt, staande op grote machinedelen, die vaak zelfs door fundatiebouten aan de grond zijn bevestigd.

Weliswaar zijn er boormachines e.d. met bakelieten huis, maar daarbij blijft altijd het risico, dat metalen schroefjes aan de buitenkant uitsteken en ook de boor en de boorkop zijn van metaal! Een van de zeer afdoende maatregelen is, in dergelijke gevallen niet te werken met gevaarlijke spanningen, maar

machinetjes toe te passen, die werken bij een spanning beneden 42 en in sommige gevallen beneden 24 volt. Er zijn kleine veiligheids-transformatoren in de handel, die de gevaarlijke netspanning omzetten in een spanning van 42 volt. De boormachines, ketelbikapparaten en ook looplampen worden dan voor die spanning uitgevoerd.

Een transformator van dat type moet natuurlijk aan de eis voldoen, dat de wikkeling ervan,

Contactdoos (stopcontact) met randaarding
(Hazemeyer).

die op het net is aangesloten, geheel geïsoleerd is van de wikkeling, die de lage spanning levert. Er zijn ook zgn. autotransformatoren of spaar-transformatoren, waarvan de lage spanning geleverd wordt door een aftakking op één spoel, die op de 220 V wordt aangesloten. Deze mogen echter in geen geval voor het genoemde doel gebruikt worden, omdat men dan toch nog in contact is met de gevaarlijke netleidingen.

Wanneer met een boormachine, elektrische schroevendraaier of een dergelijk gereedschap wordt gewerkt en men gebruikt daarbij de normale netspanning, dan moet één ernstig gevaar niet over het hoofd worden gezien. Als in dit toestel een elektrisch defect aanwezig is, zoals dat bijv. gemakkelijk kan voorkomen, wanneer het snoer, door herhaaldelijk buigen, juist op de

Veiligheids-
transformator
(Heemaf)

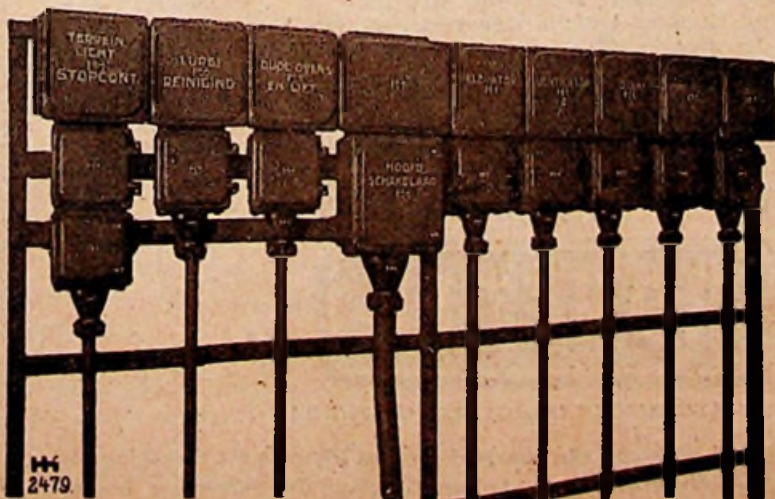
voerd, beschadigd raakt, staat het huis geheel onder spanning. Doordat men het stevig vast houdt, is een dodelijke schok zeker niet uitgesloten. Ook deze apparaten behoren dus geaard te zijn. Dat is echter alleen mogelijk, als men behalve de voor de stroomtoevoer nodige draden, nog een extra draad aanbrengt. Als deze draad in het snoer wordt ondergebracht, betekent het, dat een wisselstroom- of gelijkstroommachine een driepolig snoer moet hebben en een draaistroommachine een vierpolig. Daarbij is het belangrijk te zorgen, dat het stopcontact, waarop het snoer wordt aangesloten, zó is uitgevoerd, dat de pennen maar op één manier in de bussen gebracht kunnen worden. Was inzetten op verschillende manieren mogelijk, dan zou men via de als aardleiding bedoelde draad het huis van een niet-defecte machine rustig onder spanning kunnen zetten.

De in ons land tegenwoordig meest voorkomende methode is het gebruik van stopcontacten met randaarding. Er is aan de rand van stop en contactdoos een veer, waardoor de aardverbinding tot stand wordt gebracht.

Eis is daarbij, dat de aardverbinding gemaakt moet worden, voordat de contactpennen de bussen raken en dat bij het uittrekken van de stop eerst deze stroomverbindingen worden verbroken en daarna pas de aardverbinding wordt opgeheven. De opzet is hierbij, zoals met alle elektrische beveiligingen, dat men steeds tracht, elk risico tegen te gaan. Ingeval de aardcontacten elkaar pas zouden raken, nadat de hoofdcontacten al gesloten zijn, bestaat de kans, dat iemand, die een defecte machine vast houdt, nog juist even een gevaarlijke schok krijgt, voordat de aardverbinding zijn beschermende invloed kan doen gelden.

Zoals hierboven werd opgemerkt, moeten alle spanningvoerende onderdelen van een installatie geheel zijn ingesloten om aanraking te voorkomen. Daarom zijn schakelborden in huisinstallaties, grotere installaties en fabrieksinstallaties veelal niet meer toegestaan. Hoewel het gebruik van schakelborden nog wel wordt toegelaten in ruimten, waar uitsluitend deskundig personeel komt, is er slechts zelden een werkelijke reden voor ze toe te passen. Veel veiliger is het gebruik van metalen schakelkasten die voor grote installaties worden samengebouwd tot kastenbatterijen. Ook deze kasten moeten dan nog geaard zijn.

Tenslotte nog één opmerking. Het gebruik van eigen gemaakte proeflampen om te zien, of er op een stel aansluitklemmen spanning is, heeft al heel wat ongelukken veroorzaakt. Er zijn zeer eenvoudige en geheel veilige „spanningszoekers“ in de handel, die een glimlampje bevatten, dat gaat oplichten, als de stift van de zoeker tegen de klem of leiding wordt gehouden.

Schakelkastenbatterij (Hazemeyer)

plaats, waar het in het machinetje wordt ge-

Alleen het allerbeste
is goed genoeg
„VOSSLOH”

**SCHAKEL- en
CONTACTMATERIAAL**

ALLEENVERKOOP:

**FRAAY & KORPER
AMSTERDAM**

**J.E. STORK
VENTILATOREN**

DEN HAAG
JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

Voor installatiemateriaal

altijd Jung

**Albrecht Jung · Schalksmühle i.w.
Elektrotechnische Fabrik**

Bezoek s.v.p. Jung's expositie in
„Bouwcentrum” Rotterdam, Stands 252/1 t/m 4

EEN GOED BEGIN

Omstreeks de jaarwisseling plegen bedrijfsleiders hun neus extra-diep in de boeken te steken. Ook bij RONETTE is druk geeijferd, met — in het bijzonder voor U — merkwaardig resultaat. Bij na-calculatie is namelijk gebleken dat de omzetcijfers herziening wettigen van de prijzen der **MINIWEIGHT** pick-ups. Het zal U, dunkt ons, aangenaam zijn te vernemen dat deze **prijzverlaging reeds per 1 Januari is ingegaan.**

De weg naar kwaliteitsweergave wordt door deze beduidende prijsverlaging zodanig verbreed, dat nu wel iedereen het zich kan veroorloven om zijn gramfoon te moderniseren. **Doe het — U weet niet wat U mist zolang U geen MINIWEIGHT bezit!** Nu reeds tienduizenden enthousiaste gebruikers.

*****

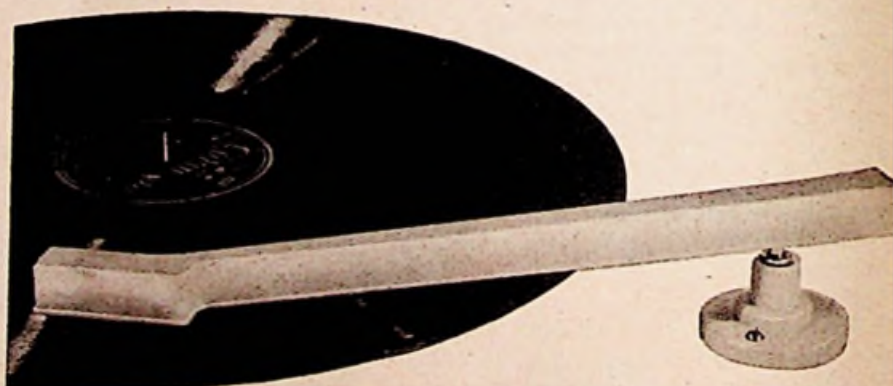
„FINGERTIP”

- SNELLER
- ZEKERDER
- MAKKELIJKER

Bij de „tweekoppige” **MINIWEIGHT** pick-up, met afzonderlijke elementen voor normaal- en lang-speelplaten, is thans een voorziening aangebracht — „Fingertip” — voor snellere uitwisseling der elementen. Deze aanklemvoorziening heeft geen doel voor het universele type MW-2, waarvan de arm dus ongewijzigd bleef.

**Voor versneld omwisselen
van elementen**

*****

Nieuwe **MINIWEIGHT** prijzen

Type MW-2 Standaarduitvoering voor algemene toepassing met universeel precisie-saffier voor alle plaatsoorten en toerentallen; weergave tot 4500 Hz. Compleet f 25,—
Type MW-3 Meer in het bijzonder bestemd voor versterkers van hoge kwaliteit. Weergavebereik 7000 Hz, precisie saffier. Compleet f 31,—

KRISTAL/SAFFIER ELEMENTEN:

Type L-3 Extra benodigd bij MW-3 pick-up voor LP platen. Weergavebereik 7000 Hz f 15,—
Type N-4/L-4 Professionele uitvoeringen voor weergave tot 14000 Hz (N = standaard - L = LP) f 25,—

Alle prijzen zijn inclusief 30 pCt. weeldebelasting

PIEZO-ELECTRISCHE INDUSTRIE, AMSTERDAM

RONETTE „MINIWEIGHT” pick-ups zijn een Nederlandse bijdrage tot verhoging van de weergavestandaard, waarvoor over heel de wereld grote belangstelling bestaat

J. L. VAN HEDEL:

BIJZONDERE CREDIETEN

voor de Middenstand

TER OPLOSSING VAN HET LIQUIDITEITSPROBLEEM

De liquiditeitsmoeilijkheden waarin de middenstand verkeert vormen een probleem waaraan, en zeer terecht, gedurende de laatste maanden bijzonder veel aandacht wordt besteed. Het is ook inderdaad een probleem van de eerste orde en het is voor de middenstand dan ook van het allergrootste belang, dat gezocht wordt naar middelen om die moeilijkheden te boven te komen.

Wanneer een onderneming in liquiditeitsmoeilijkheden verkeert betekent dit, dat er niet voldoende middelen zijn om op tijd aan de verplichtingen te voldoen. Bij de middenstand komt het er vooral op neer dat het beschikbare kapitaal niet toereikend is voor de financiering van voorraden en vorderingen.

Bij liquiditeitsmoeilijkheden is er dus een tekort aan kapitaal en het is dan ook vanzelfsprekend, dat men bij het zoeken naar een oplossing vooral denkt aan de credietverlening. En inderdaad kunnen in vele gevallen de moeilijkheden voor een groot deel worden opgelost wanneer de onderneming de beschikking zou krijgen over enig crediet.

In het begin van 1950, toen er nog niets bekend was van de ernstige gevolgen voor het bedrijfsleven van de gebeurtenissen rondom Korea, werd reeds ingezien dat er voor de middenstand iets gedaan moest worden. Er werd ook iets gedaan, want in Mei 1950 werden de bijzondere credieten voor de middenstand in het leven geroepen.

Deze credieten zouden kunnen worden verleend aan middenstandsondernemingen die door de bijzondere omstandigheden van de naoorlogse periode, in liquiditeitsmoeilijkheden verkeren. De Nederlandsche Middenstandsbank werd belast met de uitvoering daarvan, terwijl voor credieten beneden f 2 000,— de hulp van de Borgstellingsfondsen werd ingeroepen. De credieten worden verleend onder staatsgarantie.

Credieten voor de middenstand met garantie door de staat kenden wij ook vóór Mei 1950. Wij denken hier maar aan de Werktuigencredieten die reeds van vóór de oorlog dateren en die reeds lang hebben bewezen uitstekend te voldoen.

Critiek

Nu de nood voor de middenstand hoger is gestegen en de liquiditeitsmoeilijkheden nog meer in het middelpunt der belangstelling zijn gekomen, valt er hier en daar nog al eens wat kritiek te beluisteren op de wijze waarop de aanvragen voor bijzondere credieten worden beoordeeld.

Het is zeker niet de bedoeling om hier te gaan vaststellen dat er voor deze kritiek geen reden is. Om dat te beweren zou men de beschikking moeten hebben over alle bijzonderheden van alle aanvragen welke werden afgewezen.

Het is ook niet de bedoeling om te proberen deze kritiek het zwijgen op te leggen. Waarom

overigens? Zonder opbouwende kritiek wordt maar zelden iets goeds tot stand gebracht en ook voor een gezonde ontwikkeling van de bijzondere credietverlening kan een serieuze kritiek van zeer veel belang zijn.

Er is echter nog iets anders en daarover willen wij het in dit artikel wél hebben. Er heerst bij vele middenstanders, zoals nog al eens blijkt, een verkeerde opvatting ten aanzien van deze bijzondere credieten en dit zou de oorzaak kunnen zijn van een niet gerechtvaardigde kritiek.

Aan de hand van enkele voorbeelden willen wij daarom trachten duidelijk te maken hoe het kan voorkomen, dat een aanvraag voor een bijzonder crediet wordt afgewezen, terwijl de aanvrager er van overtuigd is, dat hij voor een dergelijke crediet in aanmerking komt.

Het uitgangspunt.

Bij onze beschouwingen moeten wij er van uitgaan, dat er, al is de Staat ook garant voor de door de bank te verstrekken bijzondere credieten, zo zorgvuldig mogelijk mee omgesprongen moet worden. Zeker, het zal geen onoverkomelijke ramp zijn, wanneer de Staat in een enkel geval eens een verlies te dragen krijgt: dat neemt niet weg, dat er naar gestreefd moet worden, dat dergelijke verliezen worden voorkomen, daar men anders van een ongezonde credietverlening zou kunnen gewagen. In elk geval zal dus moeten worden nagegaan of het verlenen van een crediet verantwoord is en... of de aanvrager wel een bijzonder crediet nodig heeft!

Wat het eerste betreft, het is zeker niet nodig, dat voor het bijzondere crediet volledige dekking wordt verkregen. Er worden ook inderdaad talrijke bijzondere credieten verstrekt zonder dat van een redelijke dekking sprake is. Wanneer wij echter voor ogen houden, dat het hier gaat om gelden van de Staat, gelden dus die door de belastingbetalers bijeen gebracht moeten worden, dan spreekt het vanzelf, dat de dekking die aanwezig is, zeker benut moet worden.

Nemen we eens het volgende geval: Op de laatste balans van een onderneming komt een eigen kapitaal voor van f 11 000,—. De winsten over de laatste drie jaren en de privé-uitgaven waren:

	Winst:	Privé:
1948	f 6 200,—	f 6 450,—
1949	„ 5 800,—	„ 6 975,—
1950	„ 5 150,—	„ 7 240,—
	<u>f 17 150,—</u>	<u>f 20 665,—</u>

Deze onderneming vraagt een bijzonder crediet van f 10 000,—, omdat hij meent dat door een uitbreiding van de goederenvoorraad een beter resultaat zal zijn te bereiken.

Ook al weten we nu verder niets van deze zaak, dan zien we reeds dadelijk, dat het zeker niet eenvoudig is om te besluiten hier een bijzonder crediet te verlenen. Immers: de winsten lopen terug. Is er een redelijke zekerheid dat het laagste

punt bereikt is of spoedig bereikt zal worden? Is er inderdaad een behoorlijke kans dat door uitbreiding van de goederenvoorraad betere winstmogelijkheden ontstaan? Er is echter nog iets dat veel ernstiger is. De privé-uitgaven vertonen een voortdurende stijging en gaan de bedragen der netto-winst in belangrijke mate te boven. Wat is daar de oorzaak van? Is de ondernemer bereid en in staat op de privé-uitgaven te bezuinigen? Is dat niet het geval, dan ziet het er voor deze onderneming lang niet gunstig uit. In de afgelopen drie jaren is het eigen kapitaal reeds met f 3 515,— teruggelopen. Wanneer dat in het zelfde tempo doorgaat zal het niet lang duren of het gehele eigen kapitaal is verdwenen.

Zonder nu vast te stellen of een dergelijke aanvraag al dan niet zal worden afgewezen (daarvoor zouden meer gegevens beschikbaar moeten zijn en daarvoor zouden ook de eigenschappen van de ondernemer bekend moeten zijn), kan hier toch wel worden geconcludeerd, dat er verschillende factoren zijn die allesbehalve gunstig liggen. (Wordt vervolgd.)

Nieuwe Keilbout.

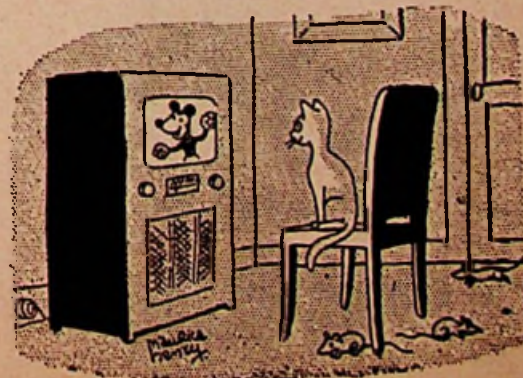
De N.V. Hagense, Weteringsplein 20 te 's-Gravenhage, brengt een geheel nieuwe keilbout in de handel. De naam van deze keilbout luidt Vico, naar de constructeur de heer J. H. van Viersen te 's-Gravenhage. Uit zijn eigen practijk kwam de heer Van Viersen tot de conclusie dat bij de bestaande keilbouten het een probleem bleef, dat de moer met volgplaatje bij het aandraaien geheel en al in de muur verdween en zodoende de bout niet voldoende vast kwam te zitten. Dit euvel treedt vooral bij rechte muren op.

De Vico keilbout, welke in binnen- en buitenland geotrooieerd is, bezit op 't gedeelte buiten de muur een vaste schijf. Hierdoor wordt bereikt dat de schroefbout steeds in dezelfde stand blijft liggen, m.a.w. niet voor- of achterwaarts neer gaat. De montage behoeft dus geen stukken meer af te zagen van die bouten welke te ver naar buiten zijn gedrongen.

Door gebruik te maken van deze Vico keilbouten, verkrijgt men na het vastzetten der bouten steeds vlakke muren; de uit de muur stekende einden zijn alle precies even lang. Een proefneming kunnen wij ten zeerste adviseren.

Tot het verkrijgen van inlichtingen en monsters gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het Technisch bureau Vico, Columbusstraat 263, 's-Gravenhage.

Televisie-kwelling

1

2

3

HUMORISTEN ALS PROFETEN

Oude caricatuur werd nieuwe werkelijkheid

Waarschijnlijk besteden onze humoristische tekenaars de meeste aandacht aan de politiek; men zegt zelfs, dat zij vele staatslieden beroemd hebben gemaakt. Maar ten slotte is niets veilig voor hun spot, zelfs de techniek niet, en de electrotechniek -die ons zo ter harte gaat- deelt in de belangstelling, welke de grappige en spotzieke kunstenaars voor de wereld van de machine aan de dag leggen. Zou het overdreven zijn te beweren, dat de techniek juist

een bijzonder dankbaar onderwerp voor de humoristische tekenaars is? De moppen, die regelmatig in dit tijdschrift prijken, bewijzen in ieder geval, dat er heel wat „gijn” uit de techniek valt te puren.

Een speciale categorie van humor vormen de tekeningen, waarin de kunstenaars zich als leuke Jules Verne's doen kennen. Ze voorspellen dan, maar nemen hun eigen profetieën niet ernstig op. De techniek vormt een bodem, waarop dit genre caricaturen welig tiert. Het is dan de toekomst, waarop de spottende fantasie zich richt; de toekomst, die altijd onzeker is, en waarin nu een techniek wordt geplaatst, die even onzeker is, d.w.z. een schat van mogelijkheden in zich bergt. Intussen gelooft de tekenende humorist zelf niet in die mogelijkheden, en daarom laat hij ons erom lachen en mee spotten. Een heel oud nummer van het Engelse moppenblad „Punch” bevatte een caricatuur, waarop bij wijze van oplossing van het Londense verkeersvraagstuk een boven de straten hangende omnibus werd afgebeeld, en de lezers vonden dit toentertijd buitengewoon geestig. De tekenaar was waarschijnlijk overleden, toen dergelijke aan kabels opgehangen vehikels in Zwitserland en andere bergachtige gebieden verschenen om de ene top met de andere te verbinden.

We weten niet, of Jules Verne heeft gedacht, dat zijn fantasieën nog eens werkelijkheid zouden worden. De caricaturentekenaars missen dat geloof zeker, want anders zouden ze van hun toekomstbeelden geen humoristisch bedoelde prenten maken. Wat in hun verbeelding opwelt, vinden ze zelf al te dol om ooit tot realiteit te kunnen komen.

De heren artisten zijn dus, in plaats van verziend, juist kortzichtig! Wie zou immers remmen kunnen toekennen aan de techniek? We spreken geregeld van de „wonderen der techniek”, en ook aan zulke „wonderen” kan geen grens worden gesteld. Het scheppend vernuft -nu niet van de kunstenaar, maar van de technicus!- staat voor niets, en de natuur schijnt eveneens onuitputtelijk te zijn.

Op deze bladzijde hebben wij enige caricaturen weergegeven, die vele tientallen jaren en soms zelfs meer dan een eeuw, geleden zijn getekend. Ze hebben betrekking op de electrotechniek, in het bijzonder op de telecommunicatie en voor een deel daarvan op de draadloze telegrafie en telefonie.

De 19de-eeuwse tekenaars beeldden dit alles op zo'n koddige manier af, omdat ze veronderstelden dat de lezer niet zou weten van de werkelijkheid (zie volgende blz., 3e kol. bovenaan).

Een instrument ten gebruike van de verslaggevers in het Engelse Hogerhuis. Uit het humoristisch weekblad „Punch” van 1849. Wij, radioreportage-luisteraars, lachen er al niet meer om.

„Kladderadatsch” van 1878 voorspelde dat een telefonerende beambte er nog eens zo uit zou zien: signaal-, hooren schrijfautoomaat! De werkelijkheid is deze profetie inmiddels wel zeer genaderd.

Bij de prenten

bovenaan de bladzijde

1. Deze tekening werd in 1877 vervaardigd. Het onderschrift luidde: „Hier in de salon heb ik muziekleiding, telefoon van de Zangacademie, Bilsen en het Théâtre américain. Wil ik wat horen, dan draai ik een muziekkraan open en... hoort u wel? ... daar speelt Joachim!”
2. Luidspreker aan bed, een tekening van Robida uit het jaar 1888. Destijds een fantastische grap, nu weldadige werkelijkheid.
3. Hoe men zich in het laatste kwart van de vorige eeuw een familie, luisterend naar telefonisch overgedragen muziek, voorstelde. De lamp op het toestel toont, dat men zich bij deze fantasie nog niet van de oude speeldoos kon losmaken.

MECHANISCH SCHEERAPPARAAT I (oude caricatuur)

Aldus stelde een leuke tekenaar van de „Fliegende Blaetter“ zich in 1847 een automatisch scheerapparaat voor. Vele mannen scheren zich nu inderdaad machinaal, maar deze „voorspelling“ is wel enigszins anders uitgekomen.

Thabur Gids

De N.V. Thabur deed ons haar gids voor electrotechnisch installatie-materiaal toekomen. De vorige uitgave viel een dermate warme ontvangst ten deel dat men met goede moed op de ingeslagen weg is voortgegaan. Bij wijze van verbetering heeft men besloten, de gids in twee delen te splitsen: een voor electrotechnisch materiaal en een voor elektrische huishoudelijke toestellen en verlichtingsartikelen. De eerstgenoemde zal 6 maal per jaar, de tweede 2 maal per jaar verschijnen.

Deze nieuwe uitvoeringsvorm is zeker een verbetering waarvoor de gebruikers dankbaar zullen zijn. Temeer waar de indeling van deze nieuwe uitgave zeer overzichtelijk is en een uitvoerige inhoudsopgave het nazoeken sterk vergemakkelijkt.

Men vrage deze gids aan bij N.V. Thabur, Zuilingstraat 22-24, Den Haag.

Begroting S.E.R. 1952

De begroting van de S.E.R. voor 1952, zoals deze in het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie is afgekondigd, bedraagt f 615 000,—, waarvan f 600 000,— zullen worden verkregen uit opcenten, krachtens art. 19 van de Handelsregisterwet, terwijl f 15 000,— uit overige inkomsten worden geput. De opcentenheffing is dezelfde als van 1951. Aan de uitgavezijde is uitgetrokken voor vergoeding van de voorzitter f 14 000,— (incl. onkosten- en representatievergoeding ad f 2 000,—); voor vergaderingen

van het Dagelijks Bestuur, De Raad en de Commissies f 71 500,—; de post personele uitgaven bedraagt f 292 000,—. Verder vermeldt de begroting nog voor huisvestingskosten f 18 750,—, voor bureaukosten f 66 750,—, voor reis- en verblijfskosten secretariaat f 15 000,—. Een post „diversen“ van f 137 000,— bestaat voor f 25 000,— uit interest en bankkosten en voor f 100 000,— uit aflossing geldlening.

Meten gelijkspanningen

Tegenwoordig kunnen kleine spanningen van de grootte-orde van een millioenste volt gemeten worden door de te meten gelijkspanning als voedingsspanning toe te voeren aan een koolmicrofoon, die met constante frequentie en amplitudo door geluid getroffen wordt. Door een versterker en gelijkrichter kan dan de spanning aan een draaispoelinstrument worden afgelezen. Daar de opstelling slechts zeer kleine insteltijden vergt kunnen ook pulserende spanningen gemeten worden. Door toepassen van ultrageluid kan de frequentie nog verhoogd worden. Vooral voor spanningsbronnen met kleine inwendige weerstand is de methode geschikt.

Electriciteitsverbruik

Hoewel alle cijfers nog niet bekend zijn, wordt aangenomen, dat tijdens de maanden met piekurbepalingen over het gehele land om en nabij 10% op het verbruik van electriciteit werd bespaard.

(Vervolg van voorgaande blz.)

stelden, dat het nooit zou kunnen worden uitgevonden. Stel je voor: een man, die een microfoon en telefoon aan zijn hoofd vastmaakt om zijn handen vrij te houden voor andere technische verrichting; een kraantje omdraaien om muziek te vernemen; een mechanisch apparaat, waardoor de vervelende bezigheid van het baardscheren wordt verlicht! Stel je voor!... Toch zijn het allemaal de gewoonste zaken van de wereld geworden: de koptelefoons en -microfoons; de trechters, die, op een toestel met enkele knoppen geënt, zoete klanken laten horen; het elektrische scheerapparaat, al wijkt het voor massaal gebruik bestemde toestel, dat hier als caricatuur is afgebeeld, wel enigszins af van de droogscheerders van heden. Maar wat niet is, dat kan nog komen...

Mechanisch Scheerapparaat II

(Nieuwe werkelijkheid)

Scheert U zich eens met de Braun shaver. Dan bemerkt U direct wat „elastisch scheerblad“ zeggen wil. Sneller scheert hij door het grote werkzame oppervlak, en intenser door het 0,05 mm. dunne scheerblad. Vraag Uw handelaar in zage van enthousiaste gebruikersverklaringen en vrijblijvende demonstratie

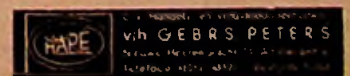
BRAUN
shaver

Braun
voor
in luxe
cassette
f. 54.-
(220-110 V)

In 'n mum van tijd - van Uw baard bevrijd!

Actieve VVD. handelaren attentie.

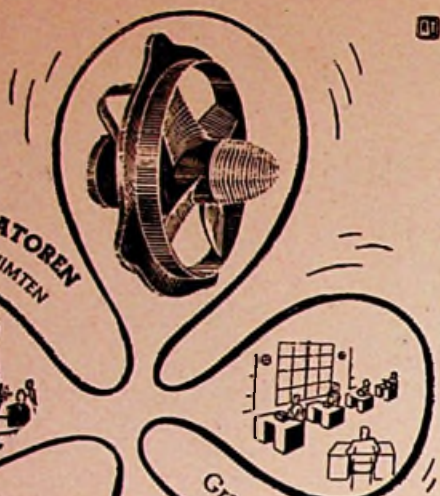
Weer is een nieuwe reclamecampagne voor de fenomenale Braun Shavers begonnen. In de komende maanden zullen door het plaatsen van bovenstaande suggestieve annonce in diverse bladen meer dan 2.000.000 lezers op de Braun Shavers attent gemaakt worden. Vraag ons vandaag nog hoe U Uw deel kunt krijgen van de gesmeerd lopende verkoop.

(Adc.)

RINGVENTILATOREN
VOOR GROTE RUIMTEN

E.M.I. heeft 50 jaar ervaring met in haar windtunnel beproefde ventilatoren, welke in vele modellen en capaciteiten worden geleverd en bekend zijn door haar lange levensduur en geruisloze gang.

Gratis handleiding beschikbaar

**N.V. ELECTROTECHNISCHE
MECHANISCHE INDUSTRIE**

UTRECHT-HOLLAND TELEF. 15223-18589

Weg! met

losgetrilde contacten
(gevaar voor sluiting)

kapotte contactstoppen
(gevaar voor aanraking)

Neemt een
DRAKA-flex contactstop

N.V. Hollandsche Draad- en Kabelfabriek, Amsterdam

**PEHA
MATERIAL**

PAUL HOCHKÜPPER & CO., LÜDENSCHIED
FABRIK ELEKTROTECHNISCHER INSTALLATIONSMATERIALIEN

Inlichtingen omtrent verkoopadressen door onze vertegenwoordiger
FRITZ HERBST ERVEN
Keizersgracht 378 - Amsterdam

Merken,
welke de voorkeur hebben

N.V. Electro-
motoren-
fabriek
„DORDT”
Dordrecht

N.V. Electriscche
Apparatenfabriek
v.h.
VAN WIJK & VISSER
Geldermalsen
(Automatisch
Schakelmateriaal)

Rayonvertegenw.

ELECTRO METAAL

Den Haag - Piet Heinstr. 102 *O.C.v. Rijs* Telefoon 334366

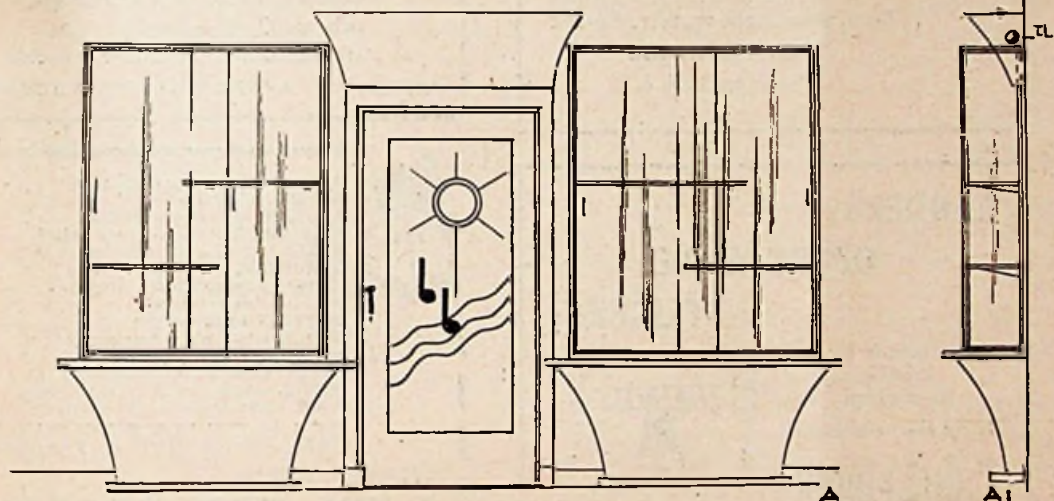
ACHTERWANDEN VAN WINKELS

**Veel vergeten,
toch zeer belangrijk**

Het zijn niet alleen de etalages, welke verdeeld zijn in achter- en zijwanden, de winkels bezitten deze ook. Vooral de wanden, waar men tegenaan kijkt bij het betreden van de winkels, vereisen bijzondere zorg. De eerste indruk moet goed zijn, en juist omdat zij meestal ver van de ingang verwijderd zijn, dienen zij op speciale wijze behandeld te worden. Er moet een zekere aantrekkingskracht van uitgaan

geluidsgolven uit. Boven deze deur komen drie glasplaten, waarachter een TL-buislamp kan worden gemonteerd.

Naast de deur worden twee vitrines aangebracht, die voorzien zijn van een onderstuk, dat ongeveer in dezelfde lijn is gehouden als die van de glazen plaat boven de deur. Deze onderstukken zijn aan drie kanten dicht en kunnen

om het publiek iets verder in de winkel te halen dan het van plan was.

Vele deuren dragen ertoe bij, dat men er niet gauw toe overgaat om hiervan iets te maken. Toch kan van deze wanden een sfeer uitgaan, die de verkoop stimuleert. Ik heb enkele schetsen gemaakt, waarop u kunt zien, hoe dergelijke oppervlakken met een en meer deuren goed benut kunnen worden.

In wand A bevindt zich een deur. Deze behoeft niet geheel in het midden te zitten; een kleine afwijking in de halvering kan niet schaden.

Alle details van een winkelruimte moeten natuurlijk onder de loupe genomen worden voordat men tot bouwen overgaat. Veelal echter hebben wij te doen met winkels, die in de loop der tijden min of meer vergroot zijn, waarbij de oorspronkelijke kamerdeuren zijn blijven zitten en de muren verwijderd. Men heeft dan niet voldoende acht geslagen op het effect van deze deuren en liet de zaak zoals zij was. Men kan evenwel de deuren te allen tijde veranderen zonder hiervoor veel geld te moeten uitgeven.

De deur, welke op tekening nr 1 staat, is gemaakt van een bestaande deur, waarin diverse panelen aanwezig waren. Deze zijn uitgebroken en daarvoor in de plaats is een grote open ruimte ontstaan, waarin een beschilderde glazen plaat kan komen. De motieven voor deze beschildering beelden de klank, het licht en de

worden gemaakt van triplex of hardboard. Het geheel rust op een onderplaat, die ongeveer 5 cm hoog kan zijn en donker geschilderd of met linoleum bekleed. Op dit fundament legt men een bovenblad, dat van zwaarder hout vervaardigd is. Daarop verrijst de glasvitrine, welke uit smalle staande en liggende stijlen bestaat.

De zijkanten zijn gesloten met glas en de voorkanten voorzien van schuifbare glasramen.

In de vitrines past men glasplaatdragers toe, waarop geslepen platen kunnen liggen.

Tekening A 1 laat u de zijkant van het geheel zien en daardoorheen lopen tevens de lijnen van deurverlichting, TL-buislamp en deurstijlen.

Het geheel, mits goed afgewerkt en van aardig geëtaleerde artikelen voorzien, zal een bijzonder cachet aan uw winkel geven en men zal aldus van buitenaf een tweede etalagegalerij te zien krijgen. Vooral de winkels met gedeeltelijk open etalages kunnen hiervan groot nut hebben.

Tekening B is voor een wand, waarin twee in de hoeken geplaatste deuren zijn uitgespaard. Deze bouw komt vaak voor, aangezien men een deur voor het magazijn en een andere voor de privé vertrekken gebruikt. De wand wordt met behulp van board en houtwerk ongeveer 60 cm naar voren gebracht, zodat ook de deuren meer in de winkel komen te staan. De tussenruimten tussen beide deuren kunnen worden benut voor een etalage en een opbergruimte. Bij de vloer beginnend krijgen wij eerst de plint, en daarop rust een ladenkast voor het opbergen van veel kleine artikelen. Boven deze laden bevinden zich uitschuifplanken, die voor uitstellen en inpakken dienst kunnen doen.

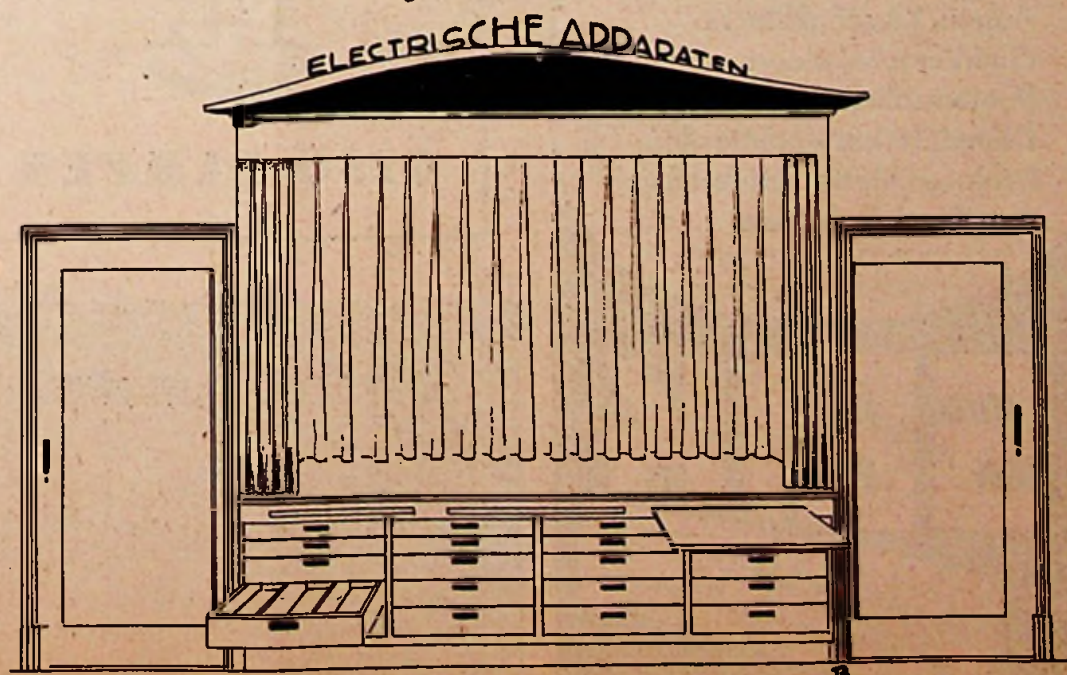
Deze winkeletalage is aan de voorkant afgescheiden door twee smalle, geplooid gordijnen en een bovenstrook, waarachter lampen kunnen worden gemonteerd. Tegen de achterwand hangt men gordijnen, welke geopend en gesloten gebruikt kunnen worden. De wand achter deze gordijnen kan dienen bij het aanbrengen van decors. Indien deze niet aanwezig of voor de te etaleren artikelen niet bruikbaar zijn, kan men de gordijnen gesloten gebruiken. Het is de bedoeling, dat deze ruimte regelmatig voor verschillende artikelen besteed wordt, zodat er steeds een afwisseling is.

De deuren zijn ontdaan van alle versieringen, en bestaan dus in gladde effen panelen. Zij mogen de aandacht immers niet van het middenstuk wegnemen!

Boven dit geheel kan een iets vooruitstekende luifel worden gelegd, waarop men door middel van duidelijk leesbare, uitgezaagde of metalen letters de aanduiding „Electrische Apparaten” plaatst.

Tot slot een geheel ander ontwerp voor een winkelachterwand, waarin zich een deur bevindt die ver uit het midden staat.

(slot zie blz. 75 onder de streep)

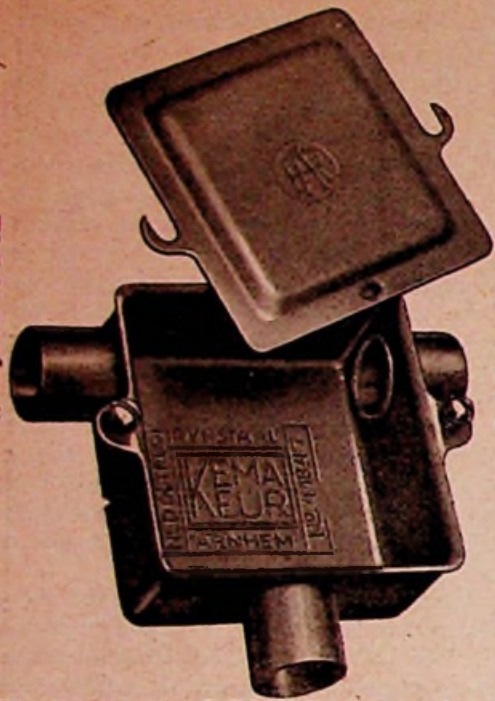
R. A.

STALEN PATENT LASDOZEN

Voor 3/8", 3/4" en 1" schuifbuis

N.V. „RIJNSTAAL”

ARNHEM

Einddozen in RONDE uitvoering en met ROND montage-deksel

Verkrijgbaar bij alle erkende grossiers op electro-technisch gebied

Ballerup

weideafrostering voor lichtnet

★

Alle onderdelen uit voorraad leverbaar.

Reparaties worden door ons verzorgd.

Handelonderneming „I. V. A.”

ZWOLLE

Bleekerswegje 9. Telefoon 5486

Vaklieden met ervaring construeerden de wereldberoemde

„STOTZ - KONTAKT”

schakelaars en wandcontactdozen.

Natuurlijk verkrijgbaar bij de

„TECHNISCHE” N.V.

De Const. Rebecquestr. 96-102

'S-GRAVENHAGE

Telefoon 330005

LADDERS;

OPTREKBARE

STEIGERS;

sterk handig duurzaam

Vraagt onze prijscourant.

C.deKrüger

Buyskade 46, AMSTERDAM-W., Tel. 84010

Electro-Ing.-Bur. „DANIEL”

HILVERSUM

Tel. 9

λ Δ Aanloopcontrollers

Rotor-aanloopweerstand

Luchtgekoelde weerstanden

Magneetschakelaars

Speciale schakelapparatuur voor de industrie

Af voorraad of redelijke termijnen

Fabriek van

Speciale Verlichtingsapparatuur

AMSTERDAM

Keizersgr. 69

Tel.: K2900-31

Toneel-, Openluchttheater-, Wagense

Expositie-, Foto-atelier-, Etalage-, T

rein- en Gevelverlichting.

Weerstanden en kleurfilter materiaal

VERKOOP. VRAAGT CATALOGUS! VERHU

ACRYLITE t.v. vergrotingslenzen

AIRMEC meetinstrumenten

ARDENTE speciaal-luidsprekers

BELCLERE hoorapparaten en onderd

BEREC batterijen en zaklantaars

BRADOMATIC Tapheads en units

IMHOF instrumentkasten en versterkers

K.A. televisie antennes

LAMBERT hoofdtelefoons

MAYER keramische schakelaars

POPE gloeilampen

RONETTE microfoons en plek-ups

RUWID potentiometers lineair en logar

T.B.R. transformatoren en versterkers

VRAAGT UITGEBREID

GEILLUSTREERDE CATALOGUS

TECHNISCH BUREAU

J. TH. VAN REIJSSEN

CHOORSTBAAT 16 - DELFT - TELEFOON 287

Schakelmateriaal

Samenstellen en bouwen van

Kastenbatterijen

Kracht- en lichtverdeel-

kasten.

Korte levertijden.

Minkes, Den Haag

TELEFOON 39.15.63

Kantoor: Hoefkade 667-671

Fabriek: Nieuwe Schoolstraat 47

Uw grossier heeft ze in voorraad

Importeur: NEMA - Winschoten, tel. 255

GISO-LAMPEN

TRANSFORMATOREN

INTERNATIONALE ELECTRICITEITS ONDERNEMING

TRANSFORMATORENFABRIEK

ZANDBERG WEG 97 - TELEF. 8010-5910 BREDA

Motorbeveiligingsschakelaars

Autom. YA schakelaars

Omkeerschakelaars

Poolomschakelaars

Complete kastenbatterijen

Druk- en vlotterschakelaars

Aardfoutschakelaars

SBIK

Importeurs „STRAATLICHT” N.V.
TECHN. BUREAU MANDERSLOOT - HILVERSUM

PRACTISCHE PRAATJES

SNOER TUSSEN DE DEUR

Op zekere dag, 't was reeds laat in de avond, ratelde de telefoon en bleek er aan de andere kant van de lijn een mijner cliënten te staan, die in grote verlegenheid verkeerde inzake zijn elektrische installatie. Hij vertelde mij (nog steeds per telefoon), dat terwijl hij aan het bereiden van consumptie-ijs bezig was, de motor van zijn machine opeens begon te brommen en ophield met draaien en het licht in zijn werkplaats opeens flauwtjes ging branden. Met het uitschakelen van zijn motor zat hij helemaal in duisternis gehuld.

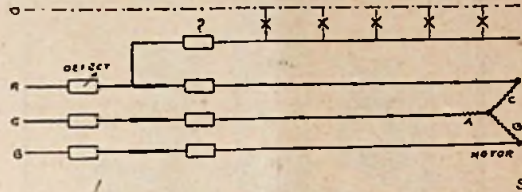
Ik beloofde hem, ondanks het late uur nog even te komen zien of het euvel te verhelpen was. Mijn eerste werk na het telefoongesprek was: het desbetreffende electriciteitsbedrijf opbellen en te vragen, onmiddellijk iemand te zenden ten einde een nieuwe hoofdzekering te komen inzetten (Wij erkende installateurs mogen dit nog steeds niet zelf doen, ook niet in noodgevallen). Het trof goed dat de monteur, met dergelijke karweitjes belast, nog aanwezig was, zodat hij onmiddellijk op pad kon gaan.

Wij kwamen dan ook bijna gelijktijdig bij mijn cliënt aan en in het bijzijn van deze werd een nieuwe zekering in de kabelkast aangebracht. Daar de werkplaats geheel achter was gelegen, was het niet te zien, of het licht aldaar weer was gaan branden, doch ik verklaarde aan mijn cliënt, dat de zaak reeds O.K. was en hij wel aan het werk kon gaan.

Hij keek toen vreemd op en zei: „Hoe weet u dat het weer in orde is? U bent nog niet achter

geweest bij de motor!” Het verbaasde hem dan ook, dat het licht reeds brandde en bij het aanzetten van de motor ook deze weer normaal werkte.

Wat was echter de oorzaak van de storing geweest? Een knecht van hem was met een looplamp bij het ketelhuis geweest en de snoer daarvan was bij het dichtslaan van de deur gekneld geraakt, waardoor directe kortsluiting ontstond en in normale gevallen de zekering van het lichtbord zou zijn doorgeslagen. Deze zekering was van zodanige makelij, dat er zeker wel een stroom van 60 A door zou kunnen gaan, want een defecte zekering met koperdraad repareren werd wel

meer toegepast, zoals ook hier het geval was.

Door deze oorzaak was nu de hoofdzekering doorgeslagen en omdat op deze zekering ook een der fasen van de motorleiding was aangesloten, ontving de motor maar spanning over twee fasen. Een geluk was het, dat de motor niet bleef doorlopen; anders waren de gevolgen ernstiger geweest en doorbranden niet denkbeeldig.

De verlichting ontving nu een veel lagere spanning, doordat de spoelen van de motor met deze verlichting in serie geschakeld stonden en als weerstand optraden.

In bijstaand schema is het verloop van het geval na te gaan, waarbij het vraagteken de gerepareerde zekering aanduidt.

Voor een leek is deze geschiedenis enigszins onverklaarbaar, doch voor ons installateurs zo helder als glas. Toch leek het niet onaardig dit aan de lezers voor te leggen.

WINKEL-ACHTERWAND

(slot van blz. 73)

(Tekening C.) In de deur plaatst men een ovaal gesneden glas, dat wel licht, doch geen zicht doorlaat. In deze vorm worden ook twee vitrines vervaardigd, een smalle rechtopstaande naast de deur en een liggende aan de andere kant. Deze laatste voorziet men van schuifruitjes.

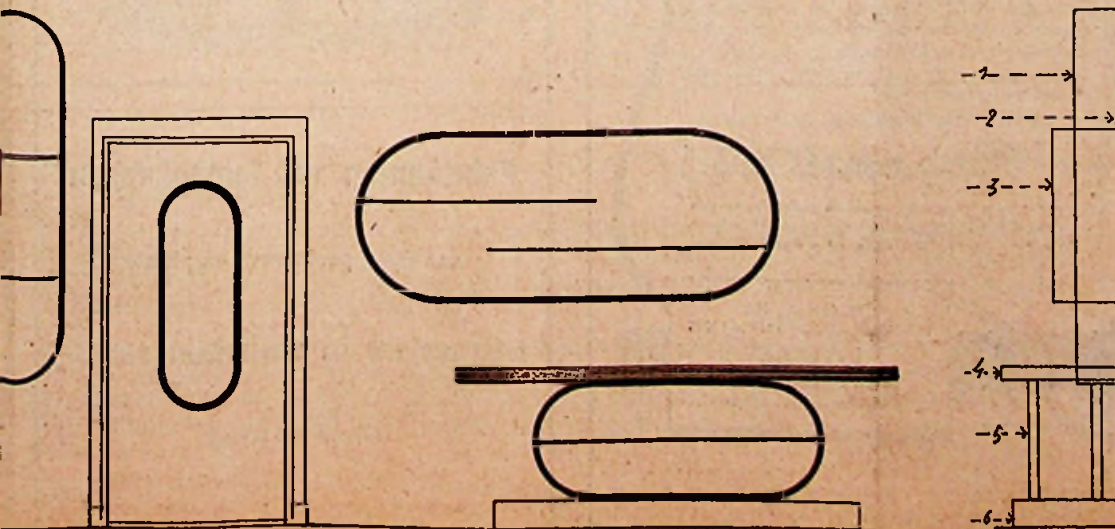
Hieronder zet men een verkooptafel met twee draagsteunen, welke dezelfde vorm hebben als de vitrines, echter met dit verschil dat zij in twee smalle banden bestaan. Op de bijgevoegde

doorsnedetekening C 1 is met cijfers een en ander aangegeven. Ter verduidelijking volgt hier de omschrijving:

1. Staande vitrine naast de deur links;
2. Deurkozijn;
3. Liggende vitrine;
4. Tafelblad;
5. Aanzicht der steunen van de tafel;
6. Onderstuk van de tafel.

U ziet, dat er van een bestaande winkel heel wat te maken is. Onderwerp uw eigen winkel eens aan een grondige inspectie. Kijk eens, of er bij u geen verandering noodzakelijk is.

D. E. Zwartespeld

Uit voorraad

leverbaar:

Huza - Straalkachel 2 st.

„Favorite” f 15.50 (bruto)

Corodex - Installatie-materiaal

Corodex - Schakelaars

Roka - Antenne-materiaal

N.V. v.h. N. C. WAAGMEESTER & ZN.
Damplein 8, Zaandam. Tel. 2294 (K-2980)

ELECTRO RADIO
MERCUR-RECLAME
WERKT!

KOOF LUSTEN

VOOR INDIRECTE VERLICHTING
en BUISLAMPORNAMENTEN

van geperst hout voor schilderwerk en edelfineer. Ned. Octrooi 50992.

W. C. HÜLSMANN JR
BROUWERSGRACHT 300
AMSTERDAM - TEL. 31957

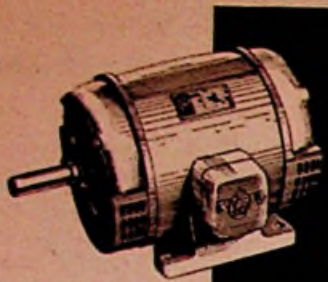
ELECTROTECHNISCH INSTALLATIE-
MATERIAAL

N.V. CORODEX

ZANDVOORT, TEL. K 2507 - 2541 - 2542

ELECTRO MOTOREN
In elke gewenste uitvoering

Door de bijzondere bevestiging van de lagers wordt de rotor bij ieder toerental precies in het magnetisch veld getrokken.

INGENIEURSBUREAU
FRONJIA & Co.

APeldoorn - AMSTERDAM - DEN HAAG
Maastricht - GRONINGEN

Opruim Isolatoren ROL. Eng. Isol-Porselein hoog 25 mm, 23 mm diam. met gat 5 mm. In kisten 1000 en 2000 stuks à F 25,— per 1000 stuks. De originele Plastic duims Poortgrepen met buitentrekveer nu 75 ct. p. stuk. Dito uitvoering doch met porselein greep van Isol nu 50 ct. per stuk.

Voor alle Radio- en Wèide artikelen allen naar:

„RETAF”

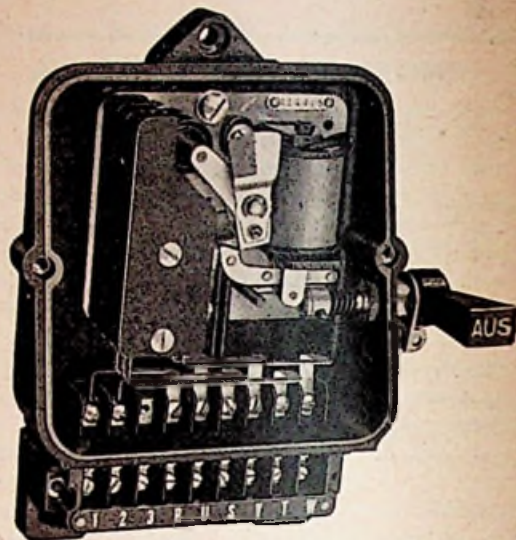
SOEPHUISSTRAAT 9 - GRONINGEN
Telefoon 28890

WITTE KAT, KWALITEITSBATTERIJ

SAIA RELAIS

Type SBR - 1 tot 4 polig; 10 of 15 A; Eventueel met ingebouwde handschakelaar of ingebouwde drukknoppen Eigen verbruik slechts 3 V.A.

N.V. E.M. ELECTROSTOOM
POSTBUS 301 - ROTTERDAM - TELEFOON 82720

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, DEN HAAG
Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

ILLUMINATIE TONEEL
LICHTFONTEINEN

NIEAF UTRECHT

Sedert
1901

De Nederlandse fabriek
van electrische meetinstrumenten

Uitsluitend eerste-klas Installatie-materialen, o.a.:

- Stotz-Kontakt — Hazemeyer
- Draka — Rijnstaal
- Corodex — Industria

verkrijgbaar bij

N.V. v/h **NIERSTRASZ**
Plantage Middenlaan 62, Amsterdam (C.)

25.000 km.

Van Venlo via Moskou naar Tokio, van Tokio via Melbourne naar Kaapstad en vandaar door de Sahara weer naar Venlo terug...

In drie jaar tijd leverden wij deze afstand aan draad alleen al voor het telecommunicatie-gebied in Nederland. Daarnaast produceren wij nog vrijwel alle andere soorten draad.

Wat voor draad U ook nodig mocht hebben:

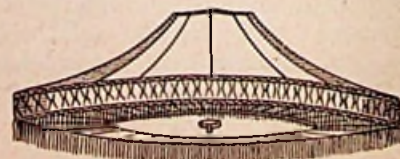
Pope maakt het!

• • • • • Vraag alle gewenste inlichtingen aan onze alleensartegenwoordigster voor Nederland. Zij zal U graag met raad en d-raad bijstaan.

TECHNISCHE
HANDELONDERNEMING
„ROMAL”
Plomperegracht 12
Utrecht - Tel. 14393

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

HILDEBRAND & Co. C.V.
Geldersekade 16 - Amsterdam-C.

266

Fabrikanten van lampekappen

van zijde, perkament en plastic

Grossiers in verlichtingsart.

Grote sortering

V.E.V. EXAMENS 1952

Examens zullen worden afgenomen voor:
 Adspirant-V.E.V.-cursist A. B. op Zaterdagmiddag 5 April alleen schriftelijk. Inschrijving reeds gesloten.

Sterkstroom-hulpmonteur, Zwakstroom-hulpmonteur, Radio-hulpmonteur. Op 30 of 31 Mei of in de loop van de maanden Juli/Augustus alleen praktisch. Sluiting inschrijving 5 April.

Sterkstroommonteur, Zwakstroommonteur, Radiomonteur schriftelijk gedeelte: op Zaterdagmiddag 17 Mei; mondeling/praktisch gedeelte: in de loop van de maanden Juli/Augustus. Sluiting inschrijving 5 April.

Electrotechnisch installateur, Radio-reparateur schriftelijk gedeelte: op 30 en 31 Mei, mondeling of mondeling/praktisch gedeelte: in de loop van de maanden Juli/Augustus, Sluiting inschrijving 5 April.

Electrotechnisch wikkelaar in de loop van de maanden Juli/Augustus alleen mondeling. Sluiting inschrijving 5 April.

Electro-winkelier, Radio-detailhandelaar in de loop van de maanden Juli/Augustus alleen mondeling/praktisch. Sluiting inschrijving 17 Mei.

Inschrijving voor de examens en toelatingseisen:

Aanmelding voor b.g. examens geschiedt door inzending van een volledig ingevuld aanmeldingsformulier. Op de aanmeldingsformulieren staan alle bijzonderheden omtrent examen-geld, toelatingseisen, oproepen voor het examen, examendata etc. vermeld.

Aanmeldingsformulieren zijn op aanvraag verkrijgbaar bij het Centraal Bureau V.E.V.-Tesselschadestraat 7 te Amsterdam-W. Voor leerlingen van erkende V.E.V.-cursussen ook te verkrijgen bij de leiders van deze cursussen.

Jubileum W. G. Scheeres

Op 7 Februari jl. werd de heer W. G. Scheeres te Den Haag 70 jaar. De heer Scheeres, oud-voorzitter van de N.V.E.W. en een bekend figuur op het terrein van de middenstandsorganisatie, hield een receptie in Hotel Corona te Den Haag, en het heeft hem niet aan belangstelling ontbroken. Vele prominente figuren uit de electrotechnische wereld kwamen hun felicitaties aanbieden. Van de installateursorganisaties waren o.m. aanwezig de heren G. R. Nap, P. J. Buis, W. H. Hirdes, Mr. J. H. van Gelderen en Mr. W. Geuchies. Talrijke bloemen en geschenken werden aangeboden.

Het was voor de heer Scheeres ongetwijfeld een onvergetelijke dag. Ook van deze plaats bieden wij hem onze hartelijke gelukwensen aan.

TECHNISCHE FILMS

(Mededeling van de Federatie van Electrotechnische Werkgevers Organisatie.)

In dit blad is bekend gemaakt, dat de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht de beschikking heeft over een aantal Amerikaanse technische films. Naar aanleiding van deze publicatie heeft het secretariaat van genoemde vakgroep een aantal aanvragen ontvangen om deze films te vertonen of in bruikleen af te staan. In veruit de meeste gevallen kon hieraan niet worden voldaan.

In de praktijk bleek een van de grootste bezwaren te zijn, dat de tekst in het Engels is gesteld. Dit bezwaar heeft het secretariaat doen besluiten, de tekst te vertalen en op een geluidsband vast te leggen. De ervaring is, dat zulke films hiermee veel aan belangrijkheid winnen. Het zal echter nog wel enige tijd duren, voordat dit werk gereed is. Zodra de films voorzien zijn van een Nederlandse tekst, zal o.m. door publicatie in Electro Radio Mercurus hieraan bekendheid worden gegeven.

CISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

ATTENTIE

Voor de juiste nakoming van de Cistofa-bepalingen maken wij de aangeslotenen nog eens attent op de publicatie voorkomende in nummer 162 van Electro Radio Mercurus dd. 12 Januari 1952, luidende als volgt:

Hierbij delen wij u mede, dat de F.A.M., Fabrik van Electriche Apparaten en Electro-

Motoren te Utrecht aan de Jutphaaseweg 210 bij besluit van het hoofdbestuur van 18 December 1951 is geschrapt op grond van artikel 13 van het statuut.

De stofzuigers van het fabrikaat F.A.M. worden dus vanaf heden niet meer beschermd door de bepalingen van het statuut van Cistofa terzake van prijzen en kortingen.

Uitvoerende Commissie

SCHORSINGEN

Door Cistofa is - al dan niet na gebruik maken van het recht op beroep - als ingeschreven deelnemer geschorst: **GEBR. VAN NIMWEGEN** te Utrecht, Westerkade 5a (Toonzaal Catharijnesingel 127), wegens overtreding van artikel 29 sub. 4, met ingang van 26 October 1951.

Zoals u bekend, is het aan iedere ingeschrevene van Cistofa krachtens artikel 16 van het Statuut verboden met betrokkene op enigerlei wijze transacties op stofzuigergebied te verrichten. D.w.z., dat het aan alle aangesloten detaillisten zowel als leveranciers verboden is stofzuigers te betrekken van of te leveren aan deze firma.

Uitvoerende Commissie

(Einde Cistofa-nieuws)

ELECTRISCHE MATERIALEN

Semi-grossier in het Zuiden vraagt

Installatie-Materiaal

over de gehele linie (uitgez. Philips' fabrikaten) voor verkoop aan detailhandel en installateur. Kapitaalkrachtig, goede referenties en beschikking over magazijn, vertegenwoordiger, cliëntèle en relaties. Bij voorkeur wordt gedacht aan een depôt van groot-grossier-importeur, met uitsluiting van elk financieel risico. Br. nr. 1586 bur. v.d. blad.

Aangeboden	1714 gr.	5/8 x 4 à f 0.48
partij ijzeren	691 gr.	5 à f 0.53
houtschroeven	699 gr.	6 à f 0.57
Rondkop,	113 gr.	8 à f 0.67
gloednieuw	3080 gr.	3/4 x 6 à f 0.60
	337 gr.	7 à f 0.63
	760 gr.	8 à f 0.70
	3109 gr.	1 x 6 à f 0.68
	357 gr.	7 à f 0.74
	501 gr.	9 à f 0.89
	349 gr.	1.1/2 x 8 à f 1.12
	143 gr.	1.3/4 x 6 à f 1.10
	150 gr.	2 x 6 à f 1.37
	100 gr.	8 à f 1.37
	36 gr.	2.1/4 x 6 à f 1.63
	36 gr.	2.1/2 x 6 à f 1.94
	24 gr.	3 x 6 à f 2.84

Prijzen gelden bij afname van min. 100 gros.
 Brieven Bur. v.h. Blad nr. 1588

Geluidswagen te koop!

Volkswagen, Standaard model, gelopen 37000 km, in een kwartier omgebouwd tot geluidswagen, compleet met portable installatie, e.v. ook apart te koop.

Brieven nr. 1587 bureau van dit blad.

BOD GEVRAAGD OP:

12 Philips spiegel reflectoren S.G. 200 nieuw.
 12 Philips spiegel reflectoren S.K. 215 nieuw.
 1200 Philips oranje gloeilampen 220 V. gebruikt.
 1000 Philips illuminatie fittingen gebruikt.
 600 Schuifmoffen 3/4" nieuw.
 50 moffen met draad 1/4".
 150 bochten schuif 3/4".
 75 bochten met draad 1/4".
 1500 zadels 3/4".
 1200 zadels G.E.W. 1/4".
 1 Kabel T stuk Type 34F.
 2 Kabel moffen type 21 a.
 2 Kabel eindmoffen type 10a.
 20 Meter grondkabel 4 x 10 Ø nieuw.
 40 Meter grondkabel 4 x 25 Ø gebruikt.
 1 HH Gezeekerde sterdrichhoek schakelaar 25 A.
 met opgebouwde ampère meter, nieuw. G.Y.
 1 Hefboomschakelaar Memrex 60 A. nieuw G.Y.
 1 HH hefboomschakelaar 60 Amp.
 gebruikt doch als nieuw. G.Y.
 1 Philips gelijkrichter type 368, nieuw.
 1 HH type 25e leeg.
 1 Philips relais buis schakel app.
 type G.M. 4803 nieuw.

Alles is ook afzonderlijk te koop. Br. nr. 1589.

Zijn de wintersportplaatsen voor enkelen van Uw klapten te duur? Geen nood!
De

LIQUIDISER

is een veel goedkopere vitaminebron
Gayelord Hauser-dieet-
Baby-voeding - Rauwkost
Milkshakes - Cocktails

N.V. ELECTROCENTRUM
Amsterdam, Arnhem, Eindhoven,
Leeuwarden, Roosendaal, Rotterdam,
Zwolle.

HAZEMEYER
HENGELO

Beschermde
schakel-
materiaal

Fabriek en
Hoofdkantoor
Hengelo

Telefoon
2345
(5 lijnen)

Kantoor R'dam: Kipstraat 16,
Tel. 30634 en 30724
Kantoor A'dam: Amstel 144,
Tel. 35862

Uitvoorraad leverbaar

Blanke Neonkabel
2½ mm² met aarde

Gearmeerde Neonkabel
2½ mm² met aarde

Bougiekabel
1,13 mm² met PVC mantel

ELAUMA N.V.

Tasmanstraat 40-46, Den Haag, Tel. 323964

HOOVER wasmachines

HOOVER stofzuigers

worden in Noord-Brabant
en Zeeland geleverd door:

N.V. RAMENDO

Groothandel in elektrische apparaten
Veemarktstraat 51, BREDA

Telefoon 5757-9462

ERKEND HOOVER GROSSIER

DROGE BATTERIJEN

DE BESTE TER WERELD

HOUDBAAR - BETROUWBAAR

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cos φ- en freq. meters.
Draaiveld-richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

Wij leveren uit voorraad met kortingen, zo-
als U die ook bij de fabrieken ontvangt:

Producten van:

Philips	Berec	Ruton
Draka	Witte Kat	H.E.
N. K. F.	Berker	ITHO
A.C.E.C.	Hazemeijer	Kalorik
Excelsior	A. E. G.	Heemaf
Industria	Siemens	Inventum

Electrotechnische Groothandel

P. HOLTRING,

Korte Spaarne 23-25, Haarlem.
Tel.: K 2500, 10084 en 16255

Radiobuizen
Gloellampen
Fluorescentielampen
Apparatuur en
Armaturen
Rijwiel- en
zaklantaarnlampjes

Vraagt vrijblijvend offerte:

N.V. Electro Ofra en gros

Straalscheweg 37-39, VENLO — Telefoon 3424
en 4424

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfontein-
schijnwerpers, motoren enz.

voor

ILLUMINATIE - TONEEL

VERLICHTING - KRACHT

Ned. Koolborstel Fabrik

EDAM - AMSTERDAM - SPIJKERKADE 5

Betrouwbaar Bedrijfszeker

„H.A.F.”

VOOR

Kastenbatterijen en
Installatiematerialen

N.V. Hollandsche Apparaten Fabrik
Gorzenpad 8-12 - Waalhaven NZ. 95
Rotterdam - Telefoon 77760

Transformatoren

Voor ieder bedrijf en voor ieder doel

Metaal gelijkrichters
Magnetische schakelaars
Electrische graveer apparaten
met schrijfstift.

A.W.G. TRANSFORMATOREN

Tel. 408 - VALKENSWAARD

WEIDE-
AFRASTERINGSAPPARAAT

STØD

- VOOR BATTERIJVOEDING
- VOOR LICHTNET
- „KEMA” GOEDKEURD
- QUIZENOEN
TEVREDEGE OEBRUIKERS

REESINK

ZUTPHEN-AMSTERDAM-ROTTERDAM

MEDEDELINGEN VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN ELECTROTECHNISCHE WERKGEVERS

Secretariaat: Mauritskade 45,
's-Gravenhage - Tel. 110585

Ledenvergadering

Op 17 Januari jl. hield de Electrotechnische werkgeversorganisatie een ledenvergadering in „Krasnapolsky" te Amsterdam.

De voorzitter deelde mede, dat de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, daterend van Juni 1942, in de loop van dit jaar of uiterlijk in Februari 1953 zal worden geliquideerd. Zullen de vrijwillige installateurs-organisaties alsdan in staat zijn haar taak over te nemen? Dit zal nog moeten blijken. In elk geval hebben wij door de oprichting van de E.W.O. in 1949 getoond bereid te zijn ons aandeel bij te dragen.

Nu de installateurs-organisaties niet accoord zijn gegaan met de voorgestelde wijzigingen in de C.A.O. is er een commissie benoemd, die met de werknemers-afgevaardigden besprekingen houdt om tot een bevredigende oplossing te komen.

Contact werd opgenomen met de Federatie van Installateursverenigingen te Haarlem, die de wens te kennen heeft gegeven, zo mogelijk met het rayon Haarlemmermeer betrokken te worden in de werkingsfeer van het Amsterdamse L.I.C.

Met enige Amsterdamse grossiers is van gedachten gewisseld over het feit, dat hun namen voorkwamen op een zgn. kortingslijst van een inkoop-combinatie te dezer stede. De betrokken leveranciers bleken zich inmiddels reeds van bedoelde inkoopcombinatie te hebben gedistancieerd.

De besprekingen met het Technisch Handelsbureau König over haar eventuele deelneming aan het Amsterdamse L.I.C. hebben geen resultaat opgeleverd, doch worden niettemin voortgezet.

ELECTRO RADIO MERCUUR

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT
met de mededelingen van:

Federatie van Electro-technische Werkgeversorganisaties
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Electrotechnische Werkgevers
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Kath. Bond van Electrotechnische Werkgevers St. Antonius
Ten Hagestraat 13, Eindhoven - Tel. 04900-4425

Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel (Cistofa)
Keizersgracht 643, Amsterdam-C. - Tel. 02900-34002

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Vakgroep Electrotechnisch Ambacht
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Op verzoek van „St. Antonius" zullen binnenkort besprekingen plaatsvinden over de mogelijkheid tot samenwerking in federatief verband.

Het concept der statuten werd met algemene stemmen goedgekeurd. Het bestuur zal nu de koninklijke bewilliging op deze statuten aanvragen.

De kascommissie heeft de boeken en bescheiden over 1950 geheel in orde bevonden, weshalve de penningmeester décharge werd verleend.

Het financiële verslag over 1951 werd goedgekeurd, evenals de begroting 1952.

Besloten werd onder de erkende installateurs te Amsterdam een intensieve propaganda voor toetreding tot de E.W.O. te voeren.

Bepaalde wensen van enige leden zullen, via de contact-commissie, onder de aandacht van het Gemeentelijk Energiebedrijf worden gebracht.

Technische avond te Rotterdam

Modern schakelmateriaal.

De afdeling Rotterdam van de Ned. Ver. van Electrotechnische Werkgevers hield Maandag 21 Januari een technische avond, waarop de heer Rebel van de N.V. Vanandel Techn. Handelsbureau te Rotterdam, geassisteerd door de heren Bakker en Van Zevenhoven en een jongedame voor de administratie, een causerie hield over werking en toepassing van *modern schakelmateriaal*. Spreker wees op de belangrijke voordelen van de zilver- of verzilverde contacten tegenover de vroegere koperen contacten: geen oxidatie, geen verbranding, geen verhitting, dus geen olie voor koeling of isolatie.

Een veelgemaakte fout was volgens spr. het domweg kiezen van een schakelaar naar de nominale stroomsterkte. Het maakt toch een groot verschil, of bijv. een motor in nullast of in vollast moet worden ingeschakeld. In dit laatste geval bedraagt de aanloopstroom minstens het tien- of meervoudige. Er werd een uitgebreide collectie modern schakelmateriaal gedemonstreerd. Te veel om hier uitvoerig te vermelden.

De „Simmer Stat" had veel belangstelling van de aanwezigen. Dit is een schakelaar met een thermisch element, hetwelk wordt verhit door een apart spoeltje (verbruik 3W). Deze „Simmer Stat" (populair genaamd het electrisch gaskraantje) kan bij een electrisch fornuis, tussen een kookplaat van bijv. 2000 W geschakeld, elke gewenste temperatuur regelen. Afstand der contacten 0,3 mm; schakelsnelheid 1/40 van een periode.

De knop is over de gehele cirkel draaibaar. Bij omdraaien wordt continu de stroomkring 1 seconde gesloten en 10 sec. uitgeschakeld. De kookplaat van 2 kW kan dan desnoods als theelichtje worden gebruikt. Bij verder draaien wordt de inschakeltijd verlengd en uitschakeltijd verkort, zodat elke gewenste temperatuur kan worden ingesteld. De „Simmer Stat" is ook voor vele andere doeleinden bruikbaar.

Door de N.V. Vanandel werd de installateurs gratis een „Simmer Stat" ter kennisneming aangeboden, van welk aanbod velen gebruik maakten.

Rest ons nog namens de afd. Rotterdam van de N.V.E.W. hartelijk dank te brengen aan de N.V. Vanandel en speciaal de heer Rebel voor zijn heldere en leerzame causerie.

De thuisblijvers hadden ook ditmaal weer ongelijk. Zij hebben veel gemist. G.N.

? Vraag en Aanbod !

Te koop aangeboden in het Westen des lands, een goed renderend
Electro-Technisch Bureau.

Voor serieuze reflectanten liggen boeken ter inzage. Verkoop uitsluitend tegen contante betaling. Br. nr. 1585 bur. v.d. blad.

Open plaatsen

GEVRAAGD

voor de drie Zuidelijke provincies

JONGEMAN,

ca. 23 jaar, militaire dienst volbracht hebbende, om opgeleid te worden tot

VERTEGENWOORDIGER.

Bekendheid met electrotechnische isolatiematerialen strekt tot aanbeveling. Beschaafd, betrouwbaar en energiek persoon kan zich levenspositie verwerven.

Brieven met uitvoerige gegevens onder no. 1590.

Forceer toch niet langer Uw ogen. Gebruik de Hapé verlichte maasbal. Dan stopt U vlugger, prettiger, mooier... en zonder stroomverbruik! Goedgekeurd door de Ned. Vereen. v. Huisvrouwen.

Hapé
verlichte maasbal

Uw
ogen
vragen
erom!

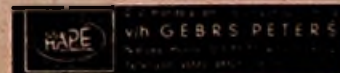

F. 6.95

Fabr. C. V. Hapé A'dam - Tel. 48882

Wakkere handelaren, opgelet.

Een nieuw reclameoffensief is begonnen. In 6 toonaangevende vrouwenbladen met ca. 500.000 lezerssen zal de erkend nuttige verlichte Hapé maasbal door bovenstaande suggestieve annonce gepropageerd worden. Vraag Uw grossier of zo nodig ons vandaag om alle inlichtingen. Bij 4 stuks mooie opvallende etalagekaart gratis.

NIKO

**inbouw
materiaal**
voor de moderne bouw

Wat **NIKO** fabriceert,
is uitsluitend geconstrueerd

5

De Niko-fabrieken hebben in het bouwcentrum te Rotterdam in stand 285 een uitgebreide collectie schakel- en verlichtingsmateriaal geëxposeerd. Uw bezoek zal ten eerste op prijs worden gesteld.

ELSTEIN warmte stralers voor piano droging, vorst-vrij houden van kleine ruimten, droogkasten, kunstmoeders enz. In iedere fitting passend.

E 27 50-75 en 100 Watt zonder reflector Fl. 4,25
met reflector Fl. 10,50

Vraagt Uw grossier of de imp.

Stam & Lahmann Lepelstraat 73 - A'dam
tel. 5-4637

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ
„ELECTRO-METAAL”

A.C. VAN RIJN, DEN HAAG Piet Heinstr. 102
Tel. 33.43.66 Telegramadres: Emetary

Rayon vertegenwoordigers van:

De Electromotorenfabriek „Dordt”,
Dordrecht.

N.V. Electriche Apparatenfabriek
v/h Van Wijk & Visser, Geldermalsen.
(automatisch schakelmateriaal)

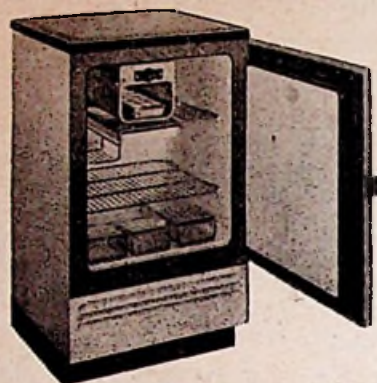
Vraagt uw grossier
of leverancier

A. E. B.

De Bout, die altijd houdt!

Sterke bevestiging in beton en steen

Het *Arrow* antennefilter
helpt U van Uw storingsprobleem af!
ARROW RADIO LABORATORIES,
GIJSBRECHT VAN AMSTELSTRAAT 333
HILVERSUM

Prestcold

S 311 - 85 Liter

DE SUCCES-
KOELKAST
voor 1952

F 750.-

Geheel gesloten compressorsysteem
dat vijf jaar van zijn lange leven wordt *gegarandeerd*.
Grotere koelsnelheid. . . .
veel minder stroomverbruik. . . .
bij gelijke inhoud, kleinere afmetingen. . . .
dan absorptiekoelkasten.

Vraagt uitvoerige gegevens en condities bij:

HEYBROEK-ZÉLANDER N.V.

AMSTERDAM - ROTTERDAM - 'S GRAVENHAGE - AMERSFOORT - BREDA -
DEVENTER - GRONINGEN - HAARLEM - HILVERSUM - NIJMEGEN - UTRECHT

*Maximum levensduur
Minimum stroomverbruik*

VIR ROTTERDAM
GLOEILAMPENFABRIEKEN